

Bertelsen (Veile Amts 5te Valgkreds): Jeg skal kun sige overfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at jeg fastholder min Betragtning af § 1, at hvis det er rigtigt, at vore Hartkornsskatter bør gives os tilbage af Statskassen, saa lad os faae det affrevet paa Amtstuen, hvad hver Mand faar tilbage. Men det her Foreslaaede maa jo absolut føre til de Konsekventer, forsaavidt Folkethinget kan faae den høitærede Finansminister til at gaa ind paa at affstrive det Halve, at vore Kommuneudgifter ville blive haarne fuldt ud af Hartkornet i Kommunerne. Saa snart vi faae affrevet det Halve, vil der jo komme saa store Summer tilbage, at de kunne bære alle Kommunekassens Udgifter, og det vil gjøre, at alle Kommuneafgifterne blive lagte over paa Hartkornet, og saa er der kun ringe Udfigt til at faae en Formues- og Veilighedsstat. (Berg: Det forstaar jeg ikke!). Det er muligt, men naar det ærede Medlem vil se en lille Smule derpaa, vil han maaste alligevel indrømme, at jeg er ligesaa forberedt paa den Tanke som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Jeg siger, at hvis Tanken er rigtig, vilde det føre til, at Hartkornsskatterne ville komme til at bære alle Udgifterne, og en rig Mand i Kommunen, der eier 100,000 Kr., vilde blive fri efter det Forslag, her foreligger. (Berg: Det forstaar jeg ikke!). Ja, det gjør heller ikke Noget, om det ærede Medlem forstaar det eller ikke forstaar det; jeg tror ikke, det er det, det dreier sig om, men det er, hvordan jeg ser paa det Forslag, der her ligger for. Min Stilling er den, at jeg siger, at dette Forslag er i sine Konsekventer ganske urigtigt. Men enhver Godseier vil sige: Det er et rigtigt Forslag, som vi kunne understøtte; thi naar disse Beløb komme tilbage til Kommunerne, saaledes som her er foreslaaet, saa lad os tage den Gevinst.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Berg): Jeg vilde gjerne endnu have en nærmere Forklaring af det meget ærede Medlem om, hvorledes Konsekventen af dette Forslag kan blive, at der bliver slet ingen Formues- eller Indtægtsstat i en Kommune. Det er det Samme som, at det ærede Medlem kan tænke sig, at der er en Kommune, som f. Ex. har en Udgift af 16,000 Kr., men at den engang har eiet en rig Mand, som har legeret en Kapital til almindelige Kommunefornødenheder paa 4,000 Kr. om Aaret. Hvad er saa Følgen? De paaligge efter de almindelige Regler 12,000 Kr., de falde til Bøttelse paa samtlige Statterdere i Kommunen. Her er det Samme Tilfælde.

Tænk, at vi fik $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{8}$ af Kommunens Udgifter dækkede ved den her foreslaaede Subvention. Resten dæktes ganske efter de samme Regler som hidtil. Jeg forstaar ikke, hvorledes Godseierne faaer fat i det, navnlig kan han ikke gjøre det i de allerfleste Kommuner, hvor der slet ingen Godseiere er. Jeg vil bede det ærede Medlem tænke sig, at Kjøbenhavn fik Halvdelen tilbage af Bygningsafgiften, det er nu enkelte Hundrede Tusinder, som de kunne faae tilbage til Brug for andre Formaal. Der er ingen Godseiere, der tager Noget; tværtimod, Godseierne betale ogsaa Stat til Kommunen, og i de allerfleste Kommuner er der slet ingen Godseiere. Det kan ikke hjælpe at se saa rent ud ensidig paa Sagen, fordi det ærede Medlem føler Trykket, hvor han er, f. Ex. Manglen af mellemkommunal Bestatning, det kan ikke hjælpe at bedømme en almindelig Lov for hele Landets Kommuner efter en saadan enkelt lille Kommune. Jeg vilde derfor gjerne have en yderligere Oplysning, jeg forstaar slet ikke det ærede Medlem. Hvis der skulde være enkelte Medlemmer, der ere inde paa den samme Betragtning, vilde jeg være taknemlig, om de da fra en anden Side, maaste paa en anden tilfredsstillende Maade, vilde søge at gjøre det indlysende, hvilken Feil der er i Grundtanken i dette Forslag. Det kan jeg altsaa ikke gaa ind paa. Hvis det ærede Medlem tror, at det er Godseierne, der ville blive særlig glade ved Loven, saa spaar han vel for Forslaget. Hvis det gaar igjennem Skjærsiden her i Folkethinget, haaber jeg da, det skal blive vedtaget ogsaa Andetsteds. Jeg har ikke havt saa høje Forhaabninger, at den nuværende Tilstand skulde føre til, at en saadan Lov, som af saare Mange, Mange, ikke mindst Smaaafolt og dem, der bestyre de Fattiges Kasser, vil blive modtaget med stor Glæde, skulde være en særlig Godseierlov, men det skulde glæde mig, om denne Side af Sagen maatte lede Godseierne i det offentlige Liv til at skjænke Sagen den Velvillie, som jeg mangler fra det ærede Medlem.

Formanden (Høgsbro): Det ærede Medlem for Veile Amts 5te Valgkreds har paanytt begjæret Ordet. Med Thingets Samtykke (Ophold) har det ærede Medlem Ordet.

Bertelsen (Veile Amts 5te Valgkreds): Ja, naar Høire og Godseierne ikke stemme for Loven, kunde det maaste have en anden Grund end den, det ærede Medlem nu fjærte op med, nemlig den, at de ikke endnu ere komne saa langt, at de kunne se, at vi kunne gaa til at mindste Statskassens Indtægter.